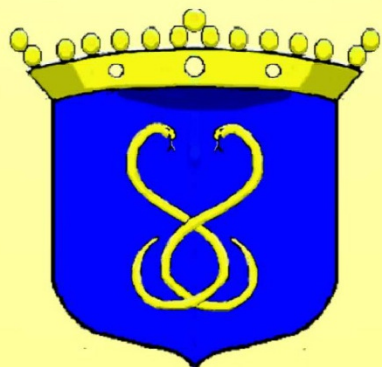

Per kwartaal verschijnende
uitgave van de vereniging
Noitdorpsche Historiën

20^e jaargang
nr 2, juni 2021

In deze nieuwsbrief:

Van de voorzitter.....	1
Nieuwe leden.....	1
Facebook	1
e-mail adres	1
Toneelvereniging 't Voetlicht.....	2
Nootdorp 740 jaar.....	4
Nootdorps Verleden.....	4
Zes borden	6
De Spar.....	6
Aan het werk	6
Babi Pangang	6
Wandelingen.....	6
Trekvaarten.....	7
Van de penningmeester.....	7
Sponsors.....	7
Meetstation Roeveense Plas.....	8

Van de voorzitter

Langzaam aan ontwaken we uit de lockdown en kunnen / mogen we weer meer doen. We gaan kijken wat we als vereniging nog kunnen organiseren aan activiteiten. Op de eerste wandelingen krijgen we veel positieve reacties dus we zijn bezig met een tweede mooie wandeling door de Tedingebroekpolder. Ook een update op de bestaande Beeldenroute van de gemeente komt er aan.

Nieuwe leden

In de afgelopen periode hebben zich de volgende nieuwe leden gemeld:

- Els Otting – van Velsen
- J.A. van Dijk
- Ronald van der Boon

Hartelijk welkom en we vertrouwen er op dat u heel veel plezier zult beleven aan uw lidmaatschap!

Facebook

Ook onze vereniging staat op Facebook: www.facebook.com/NoitdorpscheHistorien. We willen deze pagina gebruiken om contact te houden met onze leden maar vooral ook met (nog) niet leden.

e-mail adres

Steeds vaker sturen we tussen het verschijnen van de Nieuwsbrief een e-mail met interessant nieuws over lezingen, tentoonstellingen, etc. Mogelijk wilt u dit nieuws ook ontvangen. Geef uw e-mail adres door op info@noitdorpsche-historien.nl en u blijft op de hoogte van het laatste nieuws.

Toneelvereniging 't Voetlicht

(door Monique de Koning)

Uit de overlevering is bekend dat er een toneelgezelschap in Nootdorp bestond met de naam 'In liefde bloeiend'. Sinds 11 februari 1960 werd dat het Parochieel Toneelgezelschap genoemd, maar over het ontstaan etc. is weinig bekend. In een bestuursvergadering van juli 1962 wordt voor het eerst de naam "toneelvereniging 't Voetlicht" gebruikt. In het verslag van de jaarvergadering in augustus van dat jaar werd de naam officieel goedgekeurd door de leden. Jo van der Sman (1916-1989), één van de kopstukken van de vereniging in die tijd, heeft deze naam bedacht. Met terugwerkende kracht kreeg de vereniging die naam, want toen het reglement werd opgemaakt ging men uit van een oprichtingsdatum van 11 februari 1960. Vanaf dat moment zijn er ook notulen van de bestuursvergaderingen en algemene ledenvergaderingen terug te vinden. Dat leverde veel leuke, interessante informatie op. In het reglement was overigens opgenomen dat een vrouw niet de voorzitter van de vereniging kon worden. Wie wel de 1^e voorzitter is, is niet terug te vinden helaas.

Wie het weet mag het zeggen! De vergaderingen werden georganiseerd bij Jo van der Sman thuis aan de Beatrixstraat, maar of hij ook de voorzitter was is niet duidelijk. In de eerste notulen staat vermeld dat de vereniging op dat moment 28 leden telt en dus al erg actief was.

Rollencommissie

Het eerste stuk dat volgens de notulen gespeeld is was "Zwarte Magie". Tot mijn verbazing las ik in de notulen dat mijn oom, Herman Lindeman, betrokken was bij de oprichting. Hij moest echter vanwege te drukke werkzaamheden binnen een jaar al stoppen.

In die beginperiode speelden de leden voor 'opdrachtgevers' en dus niet voor publiek dat speciaal naar hen kwam kijken. De opdrachtgever zorgde voor de locatie en het publiek. De kaartverkoop liep bij sommige voorstellingen wel via de vereniging. Elk stuk werd dan ook maar één keer gespeeld. Organisaties waar de vereniging voor speelde, waren Wit Gele Kruis, de oude van dagen (in opdracht van de Gemeente), de LTB, KVB en bedrijven.

Een rollencommissie bepaalde wie welke rol ging spelen en als een lid dat niet wilde of zelfs weigerde, dan kon diegene geroyeerd worden. Dat gebeurde een enkele keer. Ook leden van wie het bestuur vond dat ze niet konden toneelspeelen, werden geroyeerd. Het lidmaatschap werd via een brief opgezegd.

De reeds genoemde Jo van der Sman maakte zich binnen de vereniging zeer verdienstelijk. Hij maakte veel decor- en podiumstukken zelf en was ook wel regisseur of vertolkte glansrollen.

In augustus 1962 verving hij regisseur Koning. Deze had de acteurs tot goede prestaties gebracht, maar de sfeer was er niet beter op geworden. Uit de notulen blijkt dat zeker die sfeer tijdens de repetities heel

Op deze foto uit 1926 poseert het tableau van de toneelvereniging "In Liefde Bloeiend" van de voormalige "Katholieke Kring". Ze staan op het toneel van het rooms-katholieke verenigingsgebouw aan de Veenweg na de opvoering van "Wiedekind de afgodendienaar". Van links naar rechts zien we regisseur Kees Janssen, Leen van Leeuwen, P. van Dijk, P. de Winter, H. van de Sande, Nic. Boonekamp, P. de Bruijn, Jac van Haasteren, P. Mooijman, J. Groenewegen, (staand) C. van Dijk, liggend: W. Groenewegen, Mart. de Vreede, Ant. Mooijman, Art. Groenewegen, L. Mooijman, Hannes van Winden. C. van Leeuwen en kapelaan Verhaar. De twee bebaarde speerdragers zijn onbekend.

Het huidige gezelschap van Het Voetlicht. Vooraan van links naar rechts: Lenie van den IJssel, Carola van der Helm, Thea van der Helm, Loes Post en Sonja Janssen. Boven van links naar rechts: Natas van Kamman, Pascal Beuman, Peter van der Helm, Dirk Goeman, Susanne Buitenhek, Manon van Eijk en Corina van der Gaag.

belangrijk was voor de leden van de vereniging. Soms duurde de koffiepauze wel drie kwartier.

Jaarlijks werd een feestavond georganiseerd, die altijd kritisch en uitgebreid geëvalueerd werd tijdens de jaarvergaderingen.

In de notulen van 1963 komt naar voren dat vrouwelijke leden die gingen trouwen helaas niet meer in stukken konden spelen, simpelweg omdat dit niet mocht: getrouwde vrouwen op het podium.

De vereniging was katholiek en bij elke (jaar)vergadering was de pastoor of kapelaan aanwezig. De vergaderingen werden altijd geopend met een "christelijke groet".

Echter, de leden vonden dat goede actrices toch gewoon moesten blijven spelen en zo geschiedde.

In mei 1964 werd duidelijk dat in dit jaar er wel zeven verschillende stukken gespeeld waren, een record.

Tijdens de voorstellingen betrad het publiek in de pauzes vaak het podium. Dat werd niet door alle spelers gewaardeerd. Menigmaal kwam dan ook tijdens de jaarvergadering het verzoek om toch te proberen dit te voorkomen.

Na een aantal jaren besloot het bestuur om verschillende leden aan te wijzen, die de decorstukken moesten opruimen. Dit werd vaak gedaan door dezelfde en vaak maar een paar mensen. Dus werden er afspraken over gemaakt. Voortaan ruimen leden van het "zwakke geslacht" de lichte decorstukken op, zoals vazen, schilderijen, kannen en dergelijke, terwijl het "sterke geslacht" geacht werd de zwaardere stukken, zoals tafels en kasten op te ruimen. In deze periode waren er ongeveer 22 actieve leden.

Eigen rekening

Na tien jaar, dus in 1970, besloot het bestuur om de "christelijke groet" af te schaffen, want dat was niet meer van "deze tijd". Ook werd voor het eerst besproken, dat het misschien een goed idee zou zijn om een ingestudeerd stuk nogmaals voor eigen rekening te spelen. Er zou dan een zaal gehuurd moeten worden en het publiek kon zelf een kaartje kopen. Het eerste stuk dat zo werd opgevoerd was: "Die lieve dame Groen".

Q. Janssen was in die periode voorzitter. Hij wilde dat er serieuzer gerepeteerd zou worden en dat de koffiepauzes korter zouden zijn, zodat de acteurs desgewenst om tien uur naar huis konden gaan. Die voorstellen stuitten op veel weerstand en discussie in de vergaderingen.

In die periode was ook de alom bekende Kees Balm betrokken bij de vereniging. Zo was hij een keer kascommissielid, was hij bereid om tegelwerk in de omkleedruimte te doen en verzorgde hij de muziek op de jaarlijkse feestavonden. Kortom hij was van alle markten thuis.

Wim van der Helm stelde destijds voor om de contributie via de bank te gaan innen. Daarover was men het snel eens: "Niet doen, dan komt de contributie te onregelmatig binnen". De dames, die langs de huizen gingen om de contributie op te halen, bleven dat "gewoon" doen.

Op de jaarvergaderingen kwamen maar weinig leden. Eerst dacht het bestuur dat dit kwam omdat de leden vertrouwden op het bestuur, maar in de notulen van de jaarvergadering van 1972 valt te lezen dat het bestuur vreesde voor het voortbestaan van de

vereniging. Er was namelijk erg weinig belangstelling van de leden voor wat er het komende jaar op het programma zou komen te staan.

In de notulen lezen we wat wellicht een rol speelde bij het ongenoegen van de leden. De rollencommissie kreeg er flink van langs: sommige leden kregen vaker een rol dan anderen, sommigen kregen zelfs tijdens een seizoen helemaal geen rol. Na fikse discussies kwam men eruit: er zouden meer verschillende leden een rol toegewezen krijgen.

Ook nam het aantal aanwezigen bij een voorstelling sterk af. Besloten werd om dat seizoen twee stukken voor kinderen te gaan spelen en maar één voor volwassenen. De kinderstukken leverden klaarblijkelijk meer publiek op. Inmiddels weten we dat de vereniging nog steeds bestaat en zelfs een eigen "kindertoneelgroep" heeft.

Hoewel de jaarvergaderingen nog steeds niet druk bezocht werden, zijn de notulen zeer uitgebreid en is er lang gesproken over allerlei zaken.

Doordat de notulen zo uitgebreid zijn is het mij nog niet gelukt om het hele archief door te spitten. Ongetwijfeld zal er nog meer te vertellen zijn over de vereniging. Over de eerste 10 jaar is nu wel het één en ander verteld. En wie weet volgt er in een volgende nieuwsbrief nog meer.....

Nootdorp 740 jaar

In onze vorige Nieuwsbrief schreven we over het feit dat het 40 jaar geleden is dat vele Nootdorpers uitbundig het 700-jarig jubileum van het ontstaan van Nootdorp vierden. We kregen van Greet en Piet

Cas Koele met zijn fles Chateau Brassershof (foto: Diana Koele)

Janssen een volle fles wijn: Chateau Brassershof, door Loek van der Steuijt speciaal gebotteld voor het 700-jarig bestaan van Nootdorp. We schreven dat dit een uniek exemplaar was maar dat is niet zo. Van voormalig prins carnaval Kees Smeele en zijn vrouw Jeane kregen we een telefoontje dat ook zij nog een volle fles in bezit hebben. Ook Cas en Diana Koele zijn in het bezit van een volle fles Chateau Brassershof, zie bijgaande foto.

Nootdorps Verleden

De werktitel voor het nieuwe boek dat Noud Janssen aan het afronden is. Ook dit gaat een kloek boek worden, we gaan hetzelfde formaat gebruiken als het Boerderijenboek. We zijn met de eindredactie bezig, de eerste sponsorgelden zijn binnen en we hebben meegedaan met de Anjercollecte. Er zijn zelfs al mensen die aangegeven hebben om boeken te willen kopen dus we gaan vanaf nu de voorinschrijving openen.

Bovenstaand een voorbeeld van de omslag. Waarschijnlijk zal het niet zo rood worden maar het geeft een idee. Het boek zal in de winkel komen te liggen rond de feestdagen dit jaar. Het zal dan € 45 gaan kosten. Tijdens de voorinschrijving bieden we het boek aan voor € 37,50 en dat is dus een voordeel van € 7.50. Om gebruik te maken van dit aanbod vragen we u om de € 37,50 (of een veelvoud wanneer u meerdere boeken wilt) over te maken op ons rekeningnummer NL 94 RABO 0137 3596 75 onder vermelding van Nootdorps Verleden, uw e-mail, uw postcode en huisnummer. We noteren u dan op de lijst

van voorinschrijvers en via de e-mail krijgt u een bevestiging van inschrijving. Uw e-mail gebruiken we dan ook om aan te kondigen wanneer het boek gepresenteerd gaat worden en waar en wanneer u het boek dan af kunt halen.

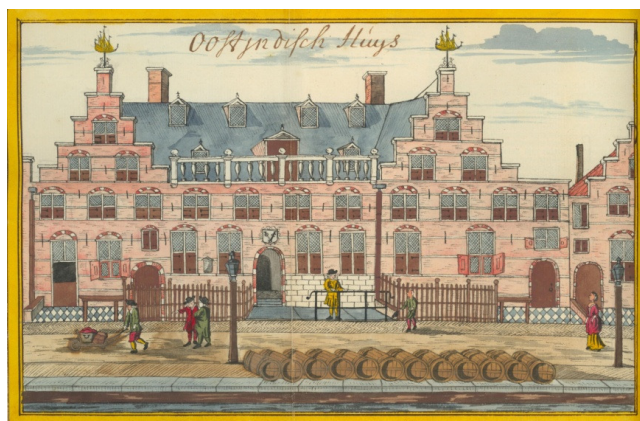
Parade App

We doen mee met de Parade App. Aangezien het winkelen langzaam steeds meer mogelijk is en winkelcentrum Parade het lokaal winkelen zoveel mogelijk aan wil moedigen gaan zij de Parade App weer onder de aandacht brengen. Na het afrekenen ontvangt u bij een aangesloten winkelier punten en u kunt dan besluiten die punten aan een goed doel te geven, bijvoorbeeld Noitdorpsche Historiën. Wanneer er 1.000 punten gedoneerd zijn dan ontvangt Noitdorpsche Historiën € 500 en iedereen kan helpen om dit doel te bereiken door de Parade App te gaan gebruiken en de gespaarde punten te doneren.

We geven alvast een voorproefje uit het boek, het gaat over Nootdorpers bij de VOC.

In de 17e en 18e eeuw werden veel jonge mannen geworven om dienst te doen op schepen van de Verenigde Oost-Indische Compagnie, die in de eerste helft van de 18e eeuw zijn grootste omvang bereikte. De VOC had een grote behoefte aan bemanning en aan medewerkers in Batavia. Van tien mannen uit Nootdorp is bekend dat zij – mogelijk het perspectiefloze bestaan hier ontvluchtend of gewoon zin in avontuur – aanmonsterden op een VOC-schip. De personen die dat deden, kan men in drie categorieën verdeelen. De grootste categorie was die van de bootslieden, van jongens tot schippers toe. Zij gingen een dienstverband aan voor drie jaar; vanaf 1658 was dit voor de laagstbetaalde matrozen vijf jaar en voor scheepsjongens zelfs tien jaar. De tweede categorie werd gevormd door soldaten; zij moesten vijf jaar op repatriëring wachten. De laatste en kleinste categorie werd gevormd door handwerkslieden. Die vertrokken naar de Oost om in een van de kantoren van de compagnie en vooral in Batavia hun ambacht te gaan uitoefenen.

Die reizen waren hachelijke ondernemingen. Gedurende reizen van zeven tot tien maanden, zoals die naar Batavia, was het gebrek aan voldoende

Een prent van het Oostindisch Huis aan de Oude Delft in Delft in 1750. Hier was de Kamer Delft van de Verenigde Oost-Indische Compagnie gevestigd. Hier kon ook worden aangemonsterd door zeelieden die hun brood wilden verdienen op een van de Delftse VOC-schepen

drinkwater en vers voedsel een oorzaak voor ziekte en sterfte binnen een scheepsgemeenschap. Een gemiddelde sterfte aan boord van zes tot tien procent was tot omstreeks 1730 een gegeven. Velen waren bij aankomst in de Oost zo ziek, dat zij direct in het ziekenhuis opgenomen moesten worden. Gegevens over het aantal patiënten en sterfgevallen in het hospitaal van Batavia laten zien, dat van 1733 af duidelijk sprake is van een sterke stijging, vooral van sterfgevallen. De aan boord uitgebroken ziektes werkten aan de wal door. De slachtoffers tellen in feite mee met het dodencijfer van de reizen. Maar ook het verblijf op Batavia was verre van gezond. Vanaf 1700 steeg het aantal besmettingen met malaria sterk. Over het algemeen kwam slechts één op de drie mannen die naar de Oost vertrokken, weer terug in Holland.

Het bovenstaande beeld kan treffend worden geïllustreerd door de lotgevallen van de tien Nootdorpers. De eerste was Jan Leenderts van der Lely. Hij woonde aan de 'Dwarswetering' (Dwarskade). Nadere bijzonderheden ontbreken, anders dan dat hij zijn belijdenis deed in 1655 en lidmaat werd van de NH-kerk in Nootdorp in 1655. Hij monsterde aan op een schip naar Batavia, maar overleed tijdens de reis op 5 augustus 1658. De tweede was Jacob Fransz Klus die op 9 mei 1704 werd ingeschreven op de monsterrol van het schip 'Huis te Bijweg' als 'bosschieter'. Dit hield in dat hij als soldaat was ingedeeld en primair belast met het afvuren van een kanon (naast gewoon matrozenwerk). Het schip vertrok richting Batavia. Anderhalf jaar later, op 6 december 1705 overleed hij in Batavia. De derde is Hendrick Andriesz Visser, die 24 december 1704 aan boord stapte van het schip 'Donkervliet' met bestemming Batavia. Ook hij deed dat als 'bosschieter'. Hem was hetzelfde lot beschoren: op 14 april 1706 overleed hij in het Verre Oosten. Jacob de Raet scheepte zich op 7 januari 1723 in als soldaat op het schip 'Delfland' met bestemming Batavia. Hij overleed op 25 november 1725 in Batavia. Pieter Vrijenhoek voer op het schip 'Langerode' op 11 oktober 1730 als grofsmid/handwerksman naar het Verre Oosten. Daar is hij op 19 april 1730 overleden. Jan van Leeuwen voer op 2 oktober 1768 uit als onder(scheeps)timmerman. Hij stierf op 2 februari 1770 in Batavia.

Er waren ook Nootdorpsche mannen die terugkwamen. Als eerste kan worden genoemd Jacob Jacobsz van der Pol (geboren in 1638).

Arij Hendricxz Langervelt voer op 16 januari 1714 met het schip 'Kiefhoek' uit als timmerman. Hij was verantwoordelijk voor de romp, pompen en ander houtwerk. Hij kwam 5½ jaar later op 7 augustus 1719 met het schip Ter Nisse weer in Amsterdam aan. Jacobus van der Spek monsterde op 7 januari 1723 aan als matroos/bootsgesel op het schip 'Delfland'. Daar werd hij belast met waak- en roergang, laden en lossen, reinigen, teren en kalefaten van het schip, af- en aanslaan van de zeilen en het helpen van de onderofficieren. Hij kwam met het schip 'Stadhuis van Delft' op 25 juni 1727 weer heelhuids terug.

Een geluksvogel was Arij Arentsz Blijenburg die in 1722 nog geen 17 jaar was toen hij als jongen meeding met het schip 'Zoetigheid' voor allerlei karweitjes aan boord. Hij keerde in 1729 terug uit Batavia. Op 29 oktober 1731 voer hij als matroos/bootsgezel met het schip 'Haamstede' weer uit en hij kwam weer terug op 30 juli 1734.

Er is nog veel werk te verzetten maar het belooft weer een prachtige uitgave te worden. We houden u op de hoogte!

Zes borden

In de vorige Nieuwsbrief schreven we over zes borden die we kregen van de familie Jan van der Helm. Dat is niet helemaal goed, het is de familie Gerard van der Helm. Dus onze dank gaat uit naar de familie Gerard van der Helm voor deze mooie borden.

De Spar

Via Jolanda de Koning ontvingen we een paar mooie foto's die uit een familieboek komen. Hans Barendse uit Naaldwijk schreef over de voorouders van de familie Van de Sande. Jolanda is de dochter van Piet van de Sande die we kennen als de uitgever van het Clubblad. Piet had een zus Ploon en zij was getrouwd met Siem Groenewegen die we kennen als winkelier van De Spar aan de Dorpsstraat. In het boek staan een paar mooie foto's van De Spar, het interieur van de winkel en Siem en Ploon. Onderstaand een foto van Siem voor zijn winkel op de kruidenierskar.

De Spar werd in 1932 opgericht in Zegwaard (Zoetermeer) door Adriaan van Well. De Spar is eigenlijk een motto en staat voor: **Door Eendrachtig Samenwerken Profiteren Allen Regelmatig**.

Aan het werk

Oktober is de maand van de Geschiedenis. Bibliotheek Oostland en Cultuura & Zo gaan dan, - als de situatie rond Corona dit toelaat -, samen een activiteit organiseren. Het thema van dit jaar is "Aan het werk", dat veel aanknopingspunten biedt voor een leuk programma.

Te denken valt aan een lezing in de theaterzaal van Cultuura & Zo waarbij foto's of video's op groot scherm vertoond kunnen worden.

Aan onze vereniging is gevraagd of wij daaraan onze medewerking willen verlenen, hetgeen wij natuurlijk graag doen.

Wordt dus vervolgd.

Babi Pangang

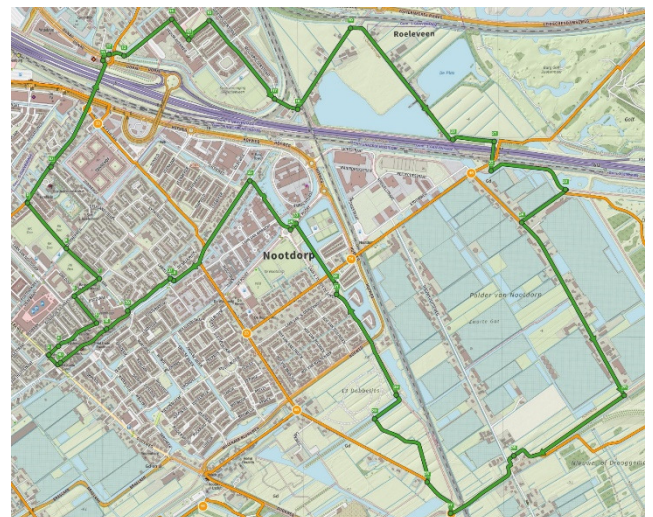
De Chinees-Indische restaurantcultuur in Nederland is sinds februari 2021 opgenomen in de inventaris van het Immaterieel Erfgoed. Kenmerkend aan de Chinees-Indische restaurantcultuur is het samenkomen van drie culturen: de Indische, de Chinese en de Nederlandse. De eerste Chinese restaurants vestigden zich begin twintigste eeuw in Rotterdam. Met name de Chinese havenarbeiders bestelden hier graag authentieke gerechten. Na de Tweede Wereldoorlog, toen veel Indische Nederlanders naar Nederland immigreerden, richtten de restaurants zich op een nieuwe doelgroep. Er werden Indonesische koks in dienst genomen en de menu's uitgebreid met gerechten als nasi goreng en saté.

Babi Pangang is zelfs een symbool voor drie specifieke culturen: gemaakt en geserveerd door Chinezen, gegeten door Nederlanders en de naam is Indonesisch.

Wandelingen

In het maartnummer van NootdorpNU staat een wandeling beschreven van ongeveer 4 kilometer langs historische plekjes in ons mooie dorp. Dat smaakte naar meer en een oproep om mee te denken over activiteiten die we in deze tijd kunnen doen bracht Peter van der Drift op het idee om nog een wandeling uit te zetten. Deze wandeling is iets langer – ongeveer 12 kilometer – en voert ons door de Polder van Nootdorp, zie hieronder.

De wandeling is gedetailleerd uitgeschreven en u kunt deze vinden op onze website. Vervolgens heeft Peter de wandelschoenen weer aangedaan en hij is nu bezig om een wandeling door de Tedingerbroekpolder uit te werken. Die zal uit drie delen van ongeveer 5 kilometer bestaan en is uiteraard ook in één keer te lopen. Wanneer de route klaar en getest is dan zullen we u berichten.

Trekvaarten

De trekschuit was ruim tweehonderd jaar het voornaamste openbare vervoersmiddel in de laaggelegen delen van Nederland. De steden investeerden fors in de aanleg van vaarten, het verstevigen van jaagpaden, bruggetjes en wachthuisjes.

Atlas van de trekvaarten in Zuid-Holland

Onlangs is "Atlas van de trekvaarten in Zuid-Holland" verschenen. Dit boekwerk geeft aan de hand van beschrijvingen, kaarten en afbeeldingen een beeld van het bijzondere vervoersnetwerk, dat door de komst van de trein definitief geschiedenis werd.

Het boek kost 34,95 euro, maar tot 5 september geldt een introductieprijs van 29,95 euro.

De uitgever is Thoth in Bussum (www.thoth.nl). Het boek is in de boekhandel verkrijgbaar.

Van de penningmeester

We rekenen er op dat ieder lid zijn/haar contributie zal voldoen en ons blijft steunen. We gaan er nog steeds

van uit dat we ergens in het 2^e gedeelte van 2021 weer bijeenkomsten kunnen organiseren voor onze leden.

Op dit moment zijn we vooral bezig met de sponsoring van het boek en het starten van de voorinschrijving. De financiën voor het boek moeten weer op orde zijn en dat vergt best wel wat aandacht. We gaan toch wel weer een grote verplichting aan maar met de medewerking van Drukkerij Van de Sande, onze sponsors en de voorinschrijvers moet het ook deze keer weer lukken om het financiële plaatje rond te krijgen.

De penningmeester, Monique de Koning

Sponsors

We hebben er twee sponsors bij: de Balije Tuin het nieuwe restaurant aan de Nieuwkoopseweg 59 en Romynox, een bedrijf dat naar het bedrijvenpark Heron komt. Naast de twee bestaande sponsors, te weten Dijkman & Kruiper en Helm & Ruijgt, willen deze twee sponsors ons ook ondersteunen en daar zijn we uiteraard heel blij mee.

<https://helm-ruijgt.nl/>

<https://www.dijkmanpartners.nl/>

<https://debalijetuin.nl/>

<https://www.romynox.nl>

Welkom in de Balije Tuin

Wij heten U van harte welkom in de Balije Tuin, een plek waar u even kunt bijkomen van uw tocht. Dit onderkomen zet de gastvrije traditie voort die hier al eeuwen lang plaats vindt. U zit namelijk bijna in de tuin van een huis dat hier omstreeks het jaar 1300 werd gebouwd. Het was de woning van de leider van de ontginning van dit gebied. Die ontginning was in handen van de Orde van de Johannieters, ook wel de Balije Ridders genoemd. De Johannieters waren in 1048 opgericht om in het Heilige Land de pelgrims onderdak te verlenen en de zieken te verzorgen. Die traditie zette de orde voort in hun vestigingen elders in Europa en ook hier. In het ordehuis, dat heeft gestaan op de plek van Nieuwkoopseweg 54, werd aan passanten gastvrij drinken en eten

aangeboden en men kon er overnachten. Toen de Johanniers het huis verlieten, bleef het een herberg en kreeg deze de naam 'De Olyphant'. Veel geografische namen in de directe omgeving herinneren nog aan de vroegere ontginners, zoals De Balij, de Balij Reijerskade en de St. Janshof.

Romynox, specialist in High Purity leidingcomponenten

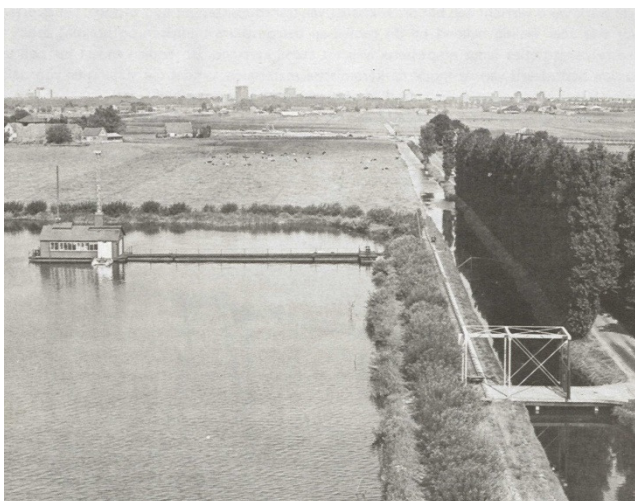
Romynox is een bedrijf dat zich specialiseert als technische leverancier van hoogwaardig zuivere leidingcomponenten, slangen, afsluiters en instrumentatie voor de farmaceutische industrie. Na 10 jaar op de Henricuskade in Den Haag gaat het bedrijf verhuizen naar het nieuwe bedrijvenpark Heron. Het pand komt te staan op de plek waar de oude boerderij van Jan en Marleen Steeneveld stond aan de 's-Gravenweg. Historische grond dus en Ronald van der Boon – eigenaar van Romynox – heeft interesse in de geschiedenis van Nootdorp en dit stukje grond in het bijzonder. Van harte welkom Romynox en dank voor de gulle sponsoring.

Meetstation Roeleveense Plas

Wandelend door de Roeleveen komen we onder andere langs de Roeleveense Plas. Velen zullen zich afgevraagd hebben waar die gebouwtjes en drijvende pontons voor bedoeld waren. Eric Luijff, conservator van museum Waalsdorp, wees ons op website van dit museum - www.museumwaalsdorp.nl - voor informatie.

De Roeleveense plas werd in de periode 1953 tot midden jaren '90 door TNO gebruikt voor zowel onderwaterakoestiekmetingen (sonarmetingen) als voor ontwikkelingen om onderzeeboten 'onzichtbaar' te maken voor radargolven. De meetinrichting op het vlot in de Waalhaven in Rotterdam bleek niet meer te voldoen. Daarom besloot TNO in 1953 om een nieuwe

Meetstation Nootdorp (Roeleveense plas) met hijstoren en pontonbrug

meetfaciliteit voor onderwaterakoestiek (sonar) in te richten op de Roeleveense plas naast de A12 nabij Nootdorp en naast de Hofpleinlijn (nu Randstadrail lijn E). De plas is een zandafgraving geweest voorafgaande aan de Tweede Wereldoorlog. Het zand is gebruikt voor het maken van een ongelijkvloerse kruising met de A12 op de plaats waar nu het Prins Clausplein ligt. Toen had men al plannen voor een verbinding met de Rotterdamse weg. Het talud daarvoor is echter nooit gebruikt.

Gepantserde deuren ('pendeuren') die de Duitse Schnellboote-bunkers in de Waalhaven tijdens de Tweede Wereldoorlog moesten beschermen, zijn na de oorlog gelicht en gekanteld en vormen prima pontons voor de Koninklijke Marine. Twee pontons zijn van de Rotterdamse Waalhaven naar de Roeleveense Plas overgebracht voor de bouw van de nieuwe sonarfaciliteit. Hiervoor werd door de Genie een Bailey-brug gebouwd. De pontons werden met een M19 tanktransporter aangevoerd.

Een nieuwe meetvlot werd in 1961 in gebruik genomen. Het oude pontonvlot werd tegelijkertijd overgedaan aan het Marine Elektronisch en Optisch Bedrijf (MEOB) dat het vlot nog enige jaren aan de zijkant van de plas met een brug als vaste oeververbinding gebruikt heeft. Begin 2020 is het oude vlot verankerd op zijn oorspronkelijke ligplaats en doet dienst als verenigingsonderkomen van de Nootdorps Pijnackerse Hengelsportvereniging.

Voor de geïnteresseerden, op de website van museum Waalsdorp staat nog meer uitgebreide technische informatie over dit meetstation.

Voorzitter	Secretaris	Penningmeester
Henk Rolvink Fontein kruid 23 2631 DT Nootdorp tel.: 015 310 8117	Ninon Vis Berkenhof 17 2631 GJ Nootdorp tel.: 015 310 9680	Monique de Koning Veldsalie 16 2631 TH Nootdorp Tel.: 015 310 6717
www.noitdorpsche-historien.nl		

Colofon: ISSN 1570-1662

Uitgave van de Vereniging Noitdorpsche Historiën
Redactieadres: Fontein kruid 23, 2631 DT Nootdorp.

Samenstelling en redactie:

Henk Rolvink, Ninon Vis, Monique de Koning

Verschuiving

De Nieuwsbrief verschijnt éénmaal per kwartaal.

Verspreiding

Leden van de Vereniging Noitdorpsche Historiën ontvangen de Nieuwsbrief gratis. Niet-leden betalen € 2,50 per nummer.

Contributie

De contributie bedraagt minimaal € 15,00 per jaar.

Rekeningnummer: NL 94 RABO 0137 3596 75.

De Vereniging is ingeschreven in het Verenigingsregister van de Kamer van Koophandel Haaglanden te Delft onder nummer 271.971.110.

De statuten zijn vastgelegd in notariële akte op 28 februari 2001.

Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.